

Sygn. akt V KK 537/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Tomczyk

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **S. B.**

skazanej z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 28 lutego 2023 r., w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

kasacji wniesionej przez prokuratora Prokuratury Rejonowej w Gostyninie

na korzyść skazanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 15 lipca 2022 r., sygn. akt V Ka 151/22,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Gostyninie

z dnia 23 lipca 2021 r., sygn. akt II K 399/18,

**uchyla zaskarżony wyrok w części utrzymującej w mocy
orzeczenie o karze, za przestępstwo przypisane S. B. w pkt 1 lit.
L wyroku Sądu Rejonowego w Gostyninie z dnia 23 lipca 2021 r. i
w tym zakresie sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w Płocku
do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Gostyninie wyrokiem z dnia 23 lipca 2021 roku, w sprawie o sygn. II K 399/18, uznał S. B. za winną popełnienia przestępstw:

- z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 k.k. (czyny I-II, IV-V, VII-VII, XIII- XV z aktu oskarżenia), za które na podstawie art. 286 § 1 kk i art. 11 § 3 kk wymierzył karę 10 miesięcy pozbawienia wolności za każde z nich;
- z art. 286 § 1 k.k. (czyny III, VI, IX z aktu oskarżenia), za który wymierzył karę 10 miesięcy pozbawienia wolności za każde z nich;
- z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. (czyn X z aktu oskarżenia), za który na podstawie art. 286 § 1 k.k. i art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 14 § 1 k.k. wymierzył karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;
- z art. 284 § 2 k.k. (XI, XIX z aktu oskarżenia), za który wymierzył karę 3 miesięcy pozbawienia wolności za każde z nich;
- z art. 79 pkt 4 Ustawy z dnia 24 września 1994 roku o rachunkowości (czyny XII, XVII, XVIII aktu oskarżenia), za co wymierzył karę 3 miesięcy pozbawienia wolności za każde z nich;
- z art. 300 § 2 k.k. (czyn XVI z aktu oskarżenia), za co wymierzył karę 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Za powyższe przestępstwa S. B. wymierzona została kara łączna roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby oraz obowiązek naprawienia szkody - na podstawie art. 46 § 1 k.k. - na rzecz pokrzywdzonych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł prokurator, zaskarżając wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonej S. B.. Zarzucił m.in. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 79 pkt 4 Ustawy z dnia 24 września 1994 roku o rachunkowości, polegającą na wymierzeniu przez Sąd I instancji wobec oskarżonej za występki wypełniające dyspozycję wskazanego wyżej przepisu (czyny XII, XVII-XVIII z aktu oskarżenia) kar po 3 miesiące pozbawienia wolności, podczas gdy wskazany występki zagrożony jest karą grzywny bądź ograniczenia wolności. W konkluzji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku, m. in. poprzez wymierzenie oskarżonej S. B. za każde z przestępstw z art. 79 pkt 4

Ustawy z dnia 24 września 1994 roku o rachunkowości kar po 3 miesiące ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne, w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym, a w konsekwencji wymierzenie kary łącznej w wymiarze 5 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym za w/wymienione czyny.

Sąd Okręgowy w Płocku wyrokiem z dnia 15 lipca 2022 roku, w sprawie o sygn. akt V Ka 151/22, po rozpoznaniu apelacji prokuratora, zaskarżony wyrok zmienił m. in. w ten sposób, że uchylił orzeczenie o karze łącznej i warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności, nadto, za przypisane S. B. czyny opisane w pkt. I lit O wyroku Sądu Rejonowego w Gostyninie (XVII I XVIII z aktu oskarżenia), wymierzył jej kary po 3 miesiące ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie.

Orzekł też o nowej karze łącznej obejmującej wszystkie kary jednostkowe wymierzone tym wyrokiem, w wymiarze roku pozbawienia wolności, jednak bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego, na korzyść skazanej w zakresie orzeczenia o karze, wywiódł prokurator Prokuratury Rejonowej w Gostyninie.

Zarzucił w niej „rażące naruszenie prawa procesowego, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, polegające na nierozpoznaniu zarzutu apelacji prokuratora Prokuratury Rejonowej w Gostyninie w zakresie naruszenia przez Sąd I instancji prawa materialnego, tj. art. 79 pkt. 4 Ustawy o rachunkowości na podstawie którego wymierzono skazanej za czyn opisany pod pkt. XII z aktu oskarżenia (odpowiednio: pkt I lit L wyroku Sądu Rejonowego w Gostyninie) karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia art. 79 pkt. 4 Ustawy o rachunkowości polegającego na utrzymaniu w mocy kary 3 miesięcy pozbawienia wolności za ten czyn, mimo że występki ten zagrożony jest karą grzywny bądź ograniczenia wolności”.

W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Płocku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu

odwoławczym w zaskarżonym zakresie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu bez udziału stron na podstawie art. 535 § 5 k.p.k.

Prokurator Rejonowy w Gostyninie, w apelacji wniesionej od wyroku Sądu Rejonowego w Gostyninie, zaskarżył tenże wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze, na niekorzyść S. B., dostrzegając jednak, że Sąd ten dopuścił się rażącej obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 79 pkt 4 Ustawy z dnia 24 września 1994 roku o rachunkowości, polegającej na wymierzeniu jej za występki wypełniające znamiona tego przepisu (czyny opisane w pkt 1 L i O wyroku Sądu Rejonowego w Gostyninie) kar po 3 miesiące pozbawienia wolności, skoro występki takie zagrożony jest jedynie karą grzywny bądź ograniczenia wolności. Prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w tym zakresie, przez wymierzenie S. B. - za każde z przestępstw z art. 79 pkt 4 Ustawy z dnia 24 września 1994 roku o rachunkowości - kar po 3 miesiące ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne, w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym i w konsekwencji wymierzenie jej kary łącznej w wymiarze 5 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym.

Sąd Okręgowy w Płocku, rozpoznając tę apelację, zaskarżony wyrok zmienił w ten sposób, że za przypisane S. B. czyny opisane w pkt I lit. O wyroku Sądu Rejonowego w Gostyninie, na podstawie art. 79 pkt 4 Ustawy z dnia 24 września 1994 r. o rachunkowości, wymierzył jej kary po 3 miesiące ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie i łącząc ostatecznie orzeczone kary pozbawienia wolności i kary ograniczenia wolności wymierzył karę łączną roku pozbawienia wolności, ale bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. W pozostałej części wyrok ten utrzymał w mocy. Takie rozstrzygnięcie rzeczywiście oznacza, że Sąd Okręgowy w Płocku, nie dokonując zmiany zaskarżonego wyroku co do kary (zapewne przez przeoczenie) odnośnie do czynu opisanego w pkt. I lit. L wyroku Sądu Rejonowego w Gostyninie dopuścił się uchybienia polegającego na

nierozpoznaniu apelacji w zakresie tej kwestii dotyczącym. Jest to konstatacja uzasadniona, jako że Sąd odwoławczy w pisemnym uzasadnieniu swego wyroku nie wskazał aby przedmiotowy zarzut apelacyjny nie został uwzględniony, a tym bardziej nie wskazał przyczyn jego ewentualnego nieuwzględnienia. Trafnie zatem podniósł prokurator w kasacji, że w ten sposób doszło do rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. mającego istotny wpływ na treść orzeczenia, bo prowadzącego w konsekwencji do utrzymania w mocy wyroku dotkniętego uchybieniem w postaci rażącej obrazy prawa materialnego (występek z art. 79 pkt. 4 Ustawy o rachunkowości zagrożony jest bowiem jedynie karą ograniczenia wolności lub grzywny).

W tym stanie rzeczy kasacja wniesiona w przedmiotowej sprawie jawi się jako oczywiście zasadna i prowadzi do konieczności uchylenia zaskarżonego nią wyroku Sądu Okręgowego w Płocku (w części zaskarżonej tj. utrzymującej w mocy orzeczenie o wymiarze kary za przestępstwo przypisane S. B. w pkt 1 lit. L wyroku Sądu Rejonowego w Gostyninie z dnia 23 lipca 2021 r.) oraz do przekazania w tym zakresie sprawy Sądowi Okręgowemu w Płocku do ponownego rozpoznania.

Nadmienić w tym miejscu trzeba, że w następstwie takiego orzeczenia, orzeczona wyrokiem Sądu Okręgowego w Płocku łączna kara pozbawienia wolności z mocy prawa ulega rozwiązaniu, co powoduje konieczność podjęcia stosownego procedowania, zgodnie z zasadami wynikającymi z treści art. 568a § 2 k.p.k. w zw. z art. 575 § 1 i § 2 k.p.k.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.